No. 1717 Zaterdag 25 November 1916. 33ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

De treurige werkelijkheid.

Dr. den Houter vervolgt:

„Allerminst werd het (voorafgaande) vooropgesteld om den toestand op Curaçao te verbloemen, want het moge te Curaçao vergelijkender wijze niet erger zijn dan elders rondom, ons gaat thans Curaçao aan en dan moet geconstateerd, dat, wat trouwens te verwachten was en vrijwel overal werd waargenomen, het voortwoekeren van besmettelijke geslachtsziekten ook hier een toenemend kwaad is, welks bestrijding tal van moeilijkheden oplevert, maar dat een lijdelijk toezien, noch van de bevolking, noch, en allerminst, van de Overheid gedoogt."

We mogen ons verheugen, dat Dr. DEN HOUTER de partij voor ons opneemt en nogmaals herhaalt, dat Curaçao niet erger is dan de overige havensteden in den omtrek, zoodat er volstrekt geen bizondere reden hoeft te bestaan voor Marine- en Handelsschepen om onze haven meer dan anderen te mijden; groot gaan op den algemeenen sanitairen toestand in onze stad kunnen we toch niet. Het is hier al even erg als overal in den omtrek.

Dat is een groote schande voor een Nederlandsche Kolonie, welke zoo graag hoog uitsteekt boven haar omgeving.

Het doet ons goed, als zoo menig vreemdeling de orde en rust in onze Kolonie hoogelijk prijst, met eerbied spreekt over de geregelde en eerlijke administratie aan de Gouvernements kantoren, als vooral blijkt, dat de groote vrijheid, welke ook de minste en armste burgers hier genieten, een diepen indruk op hem maakt. Met rechtmatigen trots zien wij, dat onze stad een geliefkoosd verblijf voor vreemdelingen is, dat vele zieken zich hier komen stellen onder behandeling onzer geneesheeren, en de inrichting onzer ziekenhuizen, de verpleging van krankzinnigen en melaatschen als voorbeeld geldt bij onze naburen. Wij verheugen ons ten zeerste, dat handel, nijverheid en scheepvaart bij ons bloeien. Wij gaan er groot op, dat door de goede sanitaire maatregelen, door den Geneeskundigen Raad genomen, de gele koorts van ons geweken is, en de rondom ons heerschende pest en pokken ons gezond eiland niet konden besmetten.

Bij één ding slechts bleven we lijdelijk toezien, en was het, alsof de voortwoekerende kwaal ons niet afschrikte.

En toch is het juist deze kwaal, welke den algemeen sanitairen toestand van een plaats typeert en daaraan een goeden of kwaden naam geeft.

Aan den bouw onzer huizen en van geheel onze stad, aan den regelmatigen gang van ons bestuurswezen, aan den geneeskundigen dienst en de ziekenverpleging, aan het schoolwezen en de verzorging der gevangenen, aan dat alles en nog zooveel meer valt de Europeesche invloed, de kenmerkende karaktertrek van Nederland, orde en zindelijkheid, niet te ontkennen.

Alleen op dat ééne punt is de algemeene toestand bepaald on-Europeesch, en geeft den vreemdeling een walgingwekkenden indruk van nog zeer laag staande onbeschaafdheid.

De komst van Dr. DEN HOUTER en Dr. WATERMAN strekt ons ten bewijs, dat het Gouvernement voortaan minder lijdelijk toe zal zien, maar krachtdadig ingrijpen om het steeds toenemende kwaad te keeren.

En de Bevolking, wat zal de Bevolking doen?

Wat helpen goede wetten zonder goede zeden!

Het Gouvernement moet geholpen worden in de verbetering van den algemeen sanitairen toestand door de algemeene en bereidwillige medewerking der Bevolking.

Een beter en dieper begrip van het kwaad moet doordringen tot allen.

De Publieke eerbaarheid, de Publieke schaamte moet krachtig worden opgewekt.

Het onbeschaafde, het onfatsoenlijke van dergelijke praktijken moet men trachten duidelijk te maken aan anderen.

Iemand, die zich verlaagt en vergooit moet in onze beschaafde maatschappij niet hoog staan in eer en aanzien. Als minder net in hun gedragingen moeten dergelijke sujetten geweerd worden uit onze beschaafde kringen. De fijn-gevoelige vrouw staat te hoog om dergelijke individuën in haar tegenwoordigheid toe te laten. De bedrijvers van dit mensch onteerend kwaad moeten zich leeren schamen.

Algemeen moet de afkeer van het kwaad worden en de oprechte neiging naar eerbare zedelijkheid.

De moeilijkheden van de bestrijding misschien heeft ons gebracht tot lijdelijk toezien.

Het kwaad is nu zoo diep ingekankerd in onze maatschappij, dat slechts met de uiterste inspanning van al onze krachten eenige verbetering te verkrijgen zal zijn. Dat de goedgezinden onder ons beginnen met openlijk af te keuren, wat werkelijk verkeerd is.

En verbeteren moet de toestand. Die mag en kan niet langer zoo blijven. Het is reeds meer dan erg.

„Het euvel wordt mogelijk verergerd door de sexueele vroegrijpheid der jeugd, en door den minderen graad van ontwikkeling der gekleurde bevolking, maar zeker zijn sociaal-economische verhoudingen en de slappe sexueele moraal, niet enkel onder de kleurlingen, hier een exponent.

Zoolang de in verkeerde meening wordt gekweekt en gekoesterd, dat de jongens, de kinderschoenen nog niet, of nauwelijks ontwassen, voor hunne gezondheid, behoefte hebben aan geslachtelijk verkeer, zoolang kleine meisjes, nog kinderen, mede tengevolge van dit wanbegrip, aan ontucht worden overgeleverd, en zoolang deze ongezonde verhouding tot geslachtsziekten bij kinderen, zelfs van veertienjarigen en van zelfs nog jeugdiger leeftijd voert, zoolang valt er voor de moreele en hygiënische verbetering van het ras nog veel te doen."

Wat Dr. DEN HOUTER hier teekent is een schandelijk tafereel van treurige werkelijkheid. Wij zullen ons wel wachten daar nog scheller licht op te werpen. De kenners onzer maatschappij zullen nog heel wat tusschen de regels door kunnen lezen.

Wie ziet niet in, dat spoedig dient te worden ingegrepen en dat men moet beginnen met het kind.

Vroeg rijp, vroeg rot, heet het in degelijk Hollandsch, van welke waarheid wij hier in de Kolonie maar al te bittere ondervinding opdoen.

De verbetering van de Curaçaosche jeugd staat bijna geheel en al buiten den invloed van het Gouvernement, en zal hoofdzakelijk neerkomen op de allereerste opvoeding van Ouders en huisgenooten, op de leiding van Onderwijzers en wijze voorlichting van Zielzorgers.

Eerbied voor het kind in zijn prille jeugd!

Verscheur den sluier van onschuld niet.

Let in tegenwoordigheid, ook van de kleinste kinderen, niet slechts op uw daden, maar ook op uw woorden.

Hoe komt het, dat half opgeschoten jongens en meisjes al over alles meepraten? Zonder blikken of blozen een gesprek voeren, dat aan hun leeftijd allerminst past, en dan nog dikwerf op zulk een onbeschaamden toon, dat alle gevoel van schaamte wel verstompt schijnt?

Ze hebben te veel gezien, ze hebben te veel gehoord. Zedige eerbaarheid, kuische reinheid zijn geen begrippen waarvoor velen van hen iets voelen. Ze lachen er om als iets kinderachtigs, iets onnoozels. Zij zijn geen kinderen meer! De sfeer van onschuld, waarin zij behoorden te ademen en te leven, werd sinds lang door hun omgeving vergiftigd. De tropische warmte, het wilde klimaat, de bekrompen behuizing, de vrije opvoeding, de losbandige zeden, alles werkt mee om de vroegrijpheid der jeugd te bevorderen en helaas, dikwerf ook hare vroegtijdige bedorvenheid.

Laat het kind kind, zoolang het mogelijk is.

Het tegengaan van het in-verkeerde wanbegrip, waarover Dr. DEN HOUTER schrijft, zal veel kwaad voorkomen.

Dat wanbegrip is maar al te algemeen.

Men kome daar van terug, op advies van een zeer kundig Geneesheer, uit liefde voor het kind, dat dikwijls op jeugdigen leeftijd reeds ongelukkig wordt voor heel zijn leven.

Onthoud, wat er gezegd wordt: de besmettelijke ziekten nemen toe. Red uw kind uit dit gevaar. Leer het zijn hartstochten bedwingen en zijn neigingen beheerschen, en wek die niet op door eigen onvoorzichtigheid in spreken of handelen, of door gebrek aan toezicht op den omgang uwer kinderen met anderen.

ONZE BEGROOTING BIJ DEN MINISTER.

Memorie van Toelichting.

Ook bij de samenstelling van het wetsontwerp tot vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting van Curaçao voor het dienstjaar 1917 moesten de kredieten voor de instandhouding van de koloniale huishouding tot het hoogst noodzakelijke worden beperkt.

Voorts heeft Z Exc. de Minister bij de overweging, voor welke bijzondere maatregelen in het belang der kolonie, en niettegenstaande de ongunstige tijdsomstandigheden, toch op de begrooting ruimte diende te worden gelaten, nauwgezet nagegaan of, en in hoever, zonder aan de voornaamste belangen der kolonie afbreuk te doen, of hare economische ontwikkeling te schaden, uitstel van die maatregelen tot gunstiger tijden zou kunnen plaats vinden.

Dientengevolge heeft de Minister aan zijn voornemen om een voorstel aanhangig te maken tot algemeene herziening der bezoldigingen van de koloniale ambtenaren wederom niet kunnen voldoen. Evenmin heeft hij termen gevonden om de uit de ontwerp-begrooting voor 1915 wegens den oorlog afgevoerde kredieten, voor zoover die op de begrooting voor het loopend jaar niet werden overgenomen, opnieuw voor te stellen, terwijl hij, bij nadere ernstige overweging van de zaak, voor uitstel in aanmerking moet brengen de op zich zelf zeer gewenschte hervorming van de politie in Curaçao, waarvoor de Gouverneur bij de voorloopig vastgestelde begrooting voor 1917 gelden heeft aangevraagd.

Daartegenover heeft de Minister gemeend ten volle te mogen overnemen de in de voorloopige begrooting opgenomen kredieten tot een bedrag van f 265,250 voor maatregelen, welker uitvoering in 1917 noodzakelijk voorkwam in het belang van de economische ontwikkeling van de kolonie.

In het bijzonder vestigt de Minister de aandacht op de omstandigheid dat hij, blijkens de Memoriepost van artikel 14, het groote belang der kolonie, verbonden aan de verbetering van de bestaande middelen van gemeenschap tusschen de Curaçaosche eilanden niet uit het oog heeft verloren.

Ten aanzien van enkele punten van geringe geldelijke beteekenis, waaromtrent de thans voor vaststelling voorgedragen begrooting van de voorloopig vastgestelde begrooting voor 1917 afwijkt (zie de bijlage van deze Memorie) wordt verwezen naar de hieronder bij de desbetreffende begrootingsonderdeelen gegeven toelichtingen.

De uitgaven in 1917 zijn geraamd op		f	1,286,074
en de ontvangsten op			758.694
Nadeelig verschil		f	527,380
Voor 1916 bedroeg de raming van de uitgaven	f 1,233,009		
en van de ontvangsten	805,399		
Nadeelig verschil in 1916			427,610
Voor 1917 is het geraamd nadeelig verschil dus		f	99,770

hóóger dan dat voor het loopend jaar.

Onder de inkomsten van 1916 is echter begrepen een verrekenpost van ter zake de overname van het ss. *Prinses Juliana* door de kolonie Suriname van de kolonie Curaçao.	f	100,000
Deze schijnbare ontvangst buiten beschouwing latend, *is het nadeelig verschil tusschen het eindcijfer van de begrootingen voor 1916 en 1917 in werkelijkheid een* voordeelig *verschil van*	f	230

De verklaring hiervan is gelegen in de omstandigheid dat voor het a. s. jaar hóóger zijn geraamd dan voor 1916:

de inkomsten tot een bedrag van	f	53,295
en de uitgaven tot een bedrag van		53,065
voordeelig verschil	f	230

Onderartikel 1*a* *Bezoldigingen enz van beambten bij het algemeen Bestuur.* Ten aanzien van de beambten van den laagsten rang (z. g. „geëmployeerdes") op landskantoren op Curaçao werkzaam, bestaat er een noodtoestand, die dringend voorziening behoeft.

Aangelokt door betere vooruitzichten in particuliere werkkring, ook in het buitenland, verlaten vele geschikte beambten den kolonialen dienst; in den laatsten tijd hebben reeds vier van die beambten 's Lands dienst vaarwel gezegd. De Gouverneur vreest, dat de kolonie, wanneer hierin geen verandering ten goede werd gebracht, geen geschikte jonge beambten meer zal kunnen verkrijgen of behouden, zoodat eene goede aanvulling van het korps ambtenaren in gevaar wordt gebracht.

Zoo bevinden zich onder deze slecht betaalde beambten vijf jongelieden, die na onderscheidenlijk 3, 5, 7, 7 en 8 jaren dienst, een inkomen hebben tusschen f 240 en f 450, (één dezer heeft nog eene toelage van f 150 daarnevens). Ook moet hierbij niet uit het oog worden verloren, dat deze landsdienaren eerst bij bevordering tot aspirant-klerk uitzicht krijgen op pensioen, terwijl de jaren, in den rang van beambte doorgebracht, niet voor pensioensdiensttijd in aanmerking kunnen komen.

Ter verbetering van den toestand ware gevolg te geven aan den aandrang van den kolonialen begrootings-wetgever, en aan iederen beambte een hooger aanvangswedde verzekeren, volgens voorstel van den Gouverneur ten bedrage van f 450, met uitzicht op bevordering tot aspirant-klerk na 4 jaren dienst; als zoodanig krijgt hij dan, volgens de nu geldende regeling, eene bezoldiging van f 700, stijgende met regelmatige verhoogingen tot f 900.

Ter wezenlijkheid van dit denkbeeld moet voor 1917 op de begrooting (artikel 1*a*) gerekend worden op de bezoldiging van 6 aspirant-klerken (in plaats van op 2), eene vermeerdering van uitgaven met zich brengende van 4 × f 700 = f 2,800.

Op dit begrootingsonderdeel zijn thans uitgetrokken de bezoldigingen van 2 aspirant-klerken, à f 900 = f 1,800, zoodat het totaal van de uitgaven daarop wordt f 1,800 + f 2,800 = f 4,600.

Daartegenover zal de post voor beambten (artikel 1*c*.): „Toelagen aan beambten op verschillende kantoren werkzaam gesteld", van f 3,200 kunnen worden gebracht op f 2.700 n. l. voor:

4 beambten op f 450	f 1,800
1 beambte	f 900

waarbij opgemerkt dient te worden, dat de beambte, die f 900 geniet, boven de sterkte is aangesteld.

De hoogere kosten van de maatregel zullen dus beloopen

in 1917	f 2,800
min	f 500
	f 2,300

welk bedrag t. z. t., bij het opnemen in de sterkte van den beambte van f 900 inkomen hierbovenbedoeld, of bij zijne vervanging door een beambte op f 450 inkomen, verminderen zal met f 450.

Art. 8. Uitgaven ter voorziening in den politiedienst (geheele kolonie). Nu de hervorming van de politie zal worden uitgesteld, zijn de op de voorloopige begrooting voorkomende kredieten op artikel 6 (voor bezoldiging van het politiepersoneel), en op artikel 8 (voor bovenkleeding en schoeisel enz. voor dat personeel), onderscheidelijk van f 84,300 en f 6,400, niet overgenomen op de thans voorgestelde begrooting, doch is daarop, onder artikel 8, een post van f 39,000 uitgetrokken voor „uitgaven ter voorziening in den politiedienst", overeenkomstig den op de begrooting voor het loopende jaar, onder artikel 8, ter zake voorkomenden post.

Onderart. 9b. Bezoldigingen enz. van de ambtenaren van 's lands middelen enz. Op de uitgave van f 100, voor vergoeding aan den Ontvanger op Bonaire, wegens gemis van inkomsten, behoeft op de begrooting voor 1917 niet meer te worden gerekend, nu blijkens van den Gouverneur ontvangen bericht, de ambtenaar, die de vergoeding ontving, onlangs tot eene andere betrekking is benoemd en die toelage daardoor is komen te vervallen.

Art. 14. Kosten van aanschaffing van een stoomschip. Het is onuitvoerbaar gebleken om in de tegenwoordige omstandigheden een vaartuig in te huren voor het onderhouden van een geregelden dienst tusschen de eilanden der kolonie. De Minister is dus te rade geworden gelden aan te vragen voor den bouw of wel den aankoop van een schip ten behoeve van de kolonie, waartoe reeds geruimen tijd overleg gaande is. Alvorens eenige verbintenis aan te gaan acht hij het wenschelijk daartoe een beslissing van den begrootings-wetgever uit te lokken. Ook al omdat nog geen bepaald bedrag kan worden vermeld, en evenmin zekerheid bestaat wanneer zoodanig stoomschip zal kunnen worden aangekocht of gebouwd en afgeleverd, heeft de Minister gemeend te kunnen volstaan met een „Memoriepost."

Onderart. 29a Bezoldigen van het Hoofd van den gezondheidsdienst. Nu Dr. N. WATERMAN ter beschikking van den Gouverneur van Curaçao zou worden gesteld om belast te worden met dit ambt, heeft de Gouverneur bij 1ste Nota van Wijzigingen het bedrag van aan Dr. WATERMAN toegelegde bezoldiging van f 6000 op de begrooting gebracht.

Voor 1916 was hiervoor nog een „Memoriepost" uitgetrokken.

Deze bezoldiging, ingaande op het tijdstip van vertrek van Dr. WATERMAN uit Nederland, zal mede volgens de voorwaarden van uitzending worden verhoogd, telkens met f 500, onderscheidenlijk na een jaar en na drie jaren dienst in de kolonie. Aangezien Dr. WATERMAN in September dezes jaars in de kolonie aankomen en zijne betrekking aanvaarden zal, moet dus voor 1917 gerekend worden op ten hoogste een bedrag van 4/12 × f 500 of f 166,66 voor de eerste termijnsverhooging aan Dr. WATERMAN in uitzicht gesteld.

De begrooting voor 1917 zal dus ten aanzien van het besproken onderdeel (29a) met rond 167 moeten worden verhoogd.

Art. 47. Buitengewone uitgaven voor onderhoud en herstelling van landsgebouwen, enz. Blijkens van den Gouverneur ontvangen mededeeling is het noodig om in de woningen van de op Curaçao geplaatste officieren van het Nederlandsch-Indisch Leger, die van landswege huisvesting genieten in het fort Amsterdam, eenige verbeteringen aan te brengen. De daarmede gepaard gaande kosten zijn evenwel een bezwaar om deze werken al dadelijk volledig ter hand te nemen. De Minister heeft daarom op de begrooting voor 1917 een bedrag van f 1000 gebracht, om in dat jaar een begin te kunnen maken met uitvoering van de noodigste voorzieningen.

Behalve de vier werkjes van buitengewonen aard op de voorloopige begrooting gebracht, en door den Minister in het onderwerpelijk ontwerp overgenomen, komen, blijkens van den Gouverneur ontvangen bericht, nog voor zéér spoedige uitvoering in aanmerking de navolgende hoogst noodzakelijke herstellingswerken:

het herstellen van de pannenbedekking van het gebouw der openbare school te Oranjestad op Aruba, waarvan de kosten geraamd zijn op f 650;

het herstellen van het dak van een bijgebouw op het erf van den gezaghebber van St. Eustatius, zijnde de kosten hiervan geraamd op f 850;

het herstellen van het niet meer waterdichte dak van de woning van den opzichter van het Melaatschengesticht op St. Eustatius, waarvan de kosten geraamd zijn op f 850;

vernieuwing van de bestrating der Breedestraat en van een gedeelte van den Pietermaaiweg te Willemstad.

De Gouverneur bericht, dat de Breedestraat te Willemstad, beoosten der haven, zóó slecht is geworden dat deze weg — een der hoofdwegen van de stad — en een daarbij aansluitend klein gedeelte van den Pietermaaiweg noodwendig vernieuwd moeten worden. Evenals dat met de andere hoofdstraten is geschied, wenscht men er een macadamweg van te maken, waarmede een uitgave is gemoeid van f 3,600.

Art. 50. De verbetering van de St. Annabaai. In aansluiting aan de door den Gouverneur te dezer zake gedane mededeelingen in de Memorie van Toelichtingen behoorende bij het ontwerp der voorloopige begrooting voor 1917 (zie stuk No. 14, slot) kan de Minister tot zijn genoegen verklaren, dat een beëindiging van de onderhanden zijnde werken tot verbetering van den havenmond op Curaçao tegen het einde van het volgend jaar mag worden verwacht.

De tijdelijke Directeur der openbare werken is er in geslaagd doeltreffende middelen te vinden om de werkzaamheden voor de verbreeding en verdieping van den havenmond een sneller verloop te doen hebben dan tot dusver het geval is geweest. Daardoor is kunnen worden afgezien van het denkbeeld om de uitvoering van de nog te verrichten werken te doen aanbesteden. Het is niet alleen in het geldelijk belang van de kolonie, maar ook in dat van een spoedige voltooiing, dat die werken ook verder in eigen beheer worden ten einde gebracht.

Onderart. 53a, Bezoldiging van een tweeden hulploods voor de S. Annabaai. De Gouverneur heeft uitzending uit Nederland verzocht van een tweede hulploods voor de St. Annabaai, die tevens de geschiktheid moet bezitten om den tegenwoordigen havenmeester en loods te vervangen.

Versterking van het te Willemstad dienstdoend loodspersoneel is ook uit anderen hoofde noodig, namelijk wegens de te verwachten stijging van het havenverkeer, bij het in 1917 in gang brengen van het bedrijf der thans nog in aanbouw zijnde petroleumraffinaderij van de Bataafsche Petroleum Maatschappij.

In overeenstemming met 's Gouverneurs advies wordt voor den tweeden hulploods een aanvangsjaarwedde voorgesteld van f 2 000, met termijnsverhoogingen stijgende tot f 2 500.

Voor de verdere toelichting van het wetsontwerp veroorlooft de Minister zich de vrijheid te verwijzen naar de Memorie van Toelichting van den Gouverneur (stuk no. 14), zoomede naar den uitgewerkten en toelichtenden staat der uitgaven (stuk no 5), en naar de toelichtingen bij de ramingen van de middelen en inkomsten (stuk no. 9)

Belastingverhooging.

De buitengewone groote uitgaven, die de Europeesche oorlog voor het Moederland met zich brengt, en de druk, die daarvan voor de Nederlandsche belastingschuldigen het gevolg is, maken het ons een plicht om te trachten een grooter deel van de uitgaven onzer kolonie voor eigen rekening te nemen, en op die wijze de lasten van het Moederland eenigszins te verlichten. De Gouverneur is overtuigd, dat de Raad de noodzakelijkheid hiervan zal inzien, en gaarne tot de verwezenlijking van dat doel zal medewerken.

Zoo mogelijk zal er naar gestreefd moeten worden om, in niet al te verre toekomst, de gewone uitgaven der koloniale huishouding uit eigen middelen te bestrijden.

De belastingverhoogingen, die de Gouverneur hierbij aan den Kolonialen Raad voor stelt, kunnen beschouwd worden als een flinke stap in deze richting, en zullen, naar hij hoopt, op ondubbelzinnige wijze getuigen van den wil der kolonie om, naar haar vermogen, den algemeenen druk der tijden mede te dragen.

De verhoogingen, welke hier worden voorgesteld, namelijk:

1o. van den gedistilleerdaccijns,
2o. van den wijnaccijns,
3o. van den bieraccijns,
4o. van het invoerrecht op sigaren, sigaretten en tabak en
5o. van de inkomstenbelasting

zullen, naar verwacht wordt, aan de Koloniale kas een meerdere opbrengst verzekeren van:

Gedistilleerdaccijns......	f 75.000,—
Wijnaccijns........	„ 2.000,—
Bieraccijns........	„ 4.000,—
Invoerrecht........	„ 17.000,—
Inkomstenbelasting...	„ 21.000,—
Totaal......	f 119.000,—

In het oog is echter te houden, dat niet het geheele hierboven becijferde bedrag als zuivere bate zal zijn aan te merken, daar de verhooging der rechten eenige meerdere uitgaven voor het toezicht en de contrôle zal vereischen. Die meerdere uitgaven worden geraamd op plus minus f 10.000,— 's jaars.

Het bedrag, dat hier van de ingezetenen der kolonie wordt geëischt is wel is waar niet onaanzienlijk, doch het springt dadelijk in het oog, dat het overgroote deel daarvan zal voortvloeien uit het verbruik van genotmiddelen, en daardoor niet onbillijk kan drukken.

Slechts voor wat de inkomstenbelasting betreft, zullen er zich, gelijk trouwens bij elke directe belasting en tot welk bedrag men die ook heft, gevallen kunnen voordoen waarin van te zwaren druk zal kunnen worden gesproken. Die gevallen zullen echter, naar de Gouverneur meent, tot de uitzonderingen behooren.

De heffingspercentages zijn overigens voor de inkomens tot f 3,500,— lager gesteld dan in Suriname om de kleine inkomens te sparen. Eerst bij inkomens van f 3,500,— en daarboven loopen zij gelijk met het Surinaamsche tarief

Eene verhooging van den gedistilleerdaccijns met 100 % zooals bij het Ontwerp wordt voorgesteld, acht de Gouverneur, in aanmerking nemende den aard van het artikel, niet te sterk. Het geldt hier toch een artikel, waarvan het gebruik volstrekt niet noodzakelijk is, een zuiver genotartikel.

Ook de bieraccijns kan, meent de Gouverneur, eene verhooging met 100 % wel verdragen.

De wijnaccijns echter mag volgens den Gouverneur niet zoo sterk verhoogd worden, wil het verbruik van het artikel niet te zeer afnemen. Eene verhooging voor mousseerende wijnen met 50 % en voor andere wijnen met 25 % komt daarom ZHEG het uiterste toe, tot waar men onder de tegenwoordige omstandigheden ten aanzien van deze artikelen, gaan mag.

Bij voorstellen van de belastingverhooging op sigaren heeft de Gouverneur gemeend de heffing enkel naar de hoeveelheid te moeten vervangen door eene heffing naar de waarde.

Bij verhooging van het bestaande specifieke recht zou de belasting bovenmatig zwaar komen te drukken op de goedkoopere soorten, die gewoonlijk door de minder gegoeden worden gerookt, terwijl de fijne soorten, die slechts de welgestelden rooken, naar verhouding slechts matig zouden worden belast.

Het voorgestelde recht van 20 % van de waarde komt niet te hoog voor. Sigaren van f 20,— per mille — ongeveer de goedkoopste soorten, welke hier in eenigszins beduidende hoeveelheden worden ingevoerd, — zullen dan belast blijven gelijk zij dat nu reeds zijn, de duurdere soorten alleen zullen de verhooging te dragen hebben.

Voor sigaretten wordt eene verdubbeling van het recht voorgesteld, namelijk tien cent de 100 stuks. De Gouverneur meent dat er hiertegen geen overwegende bezwaren bestaan, waar de belasting dan nog niet bijzonder hoog genoemd kan worden.

Tabak, bewerkt of onbewerkt, kan, meent de Gouverneur, eene verhooging van het invoerrecht van 3 tot 10 % zonder bezwaar dragen.

Omtrent de financiëele uitkomsten nog het volgende.

Bij te dier zake gemaakte berekeningen is voor de indirecte belastingen tot grondslag genomen de gemiddelde uitkomsten van de drie aan het uitbreken van den Europeeschen oorlog onmiddellijk voorafgegane jaren 1911—1913.

Tevens is aangenomen, dat het verbruik tengevolge van de verhooging der rechten met plus minus 20% zal verminderen.

Ten aanzien van de inkomstenbelasting is, voor de vergelijking, gebruik gemaakt van de cijfers van het belastingjaar 1914|15, de jongste aanslag onder normale omstandigheden dus

Zooals hiervoren gezegd zijn de berekeningen omtrent de vermoedelijke opbrengst gegrond op de laatstverloopen normale perioden. Hierbij zij echter aangeteekend, dat de opbrengst van de inkomstenbelasting sedert niet onaanzienlijk gestegen is tengevolge vooral van den aanslag van de Mijnmaatschappij Curaçao, die voor het eerst in 1915|16 kon worden opgelegd, en wel tot een bedrag van f 3,242,50. Houdt men daarmede rekening, dan zal de geraamde meerdere opbrengst dezer belasting wel een paar duizend gulden hooger zijn te stellen.

Daarentegen is het verbruik van gedistilleerd in het afgeloopen jaar, tengevolge van de tijdsomstandigheden, aanzienlijk afgenomen en bedroeg de invoer daarvan niet meer dan 446,000 L. of 53,000 L. minder dan het gemiddelde over 1911|1913. Er bestaat dus alle aanleiding om zoolang de tegenwoordige bijzondere verhoudingen blijven aanhouden op een lagere opbrengst van dat middel dan geraamd te rekenen

Nevens de wijzigingen, die verhooging van de belastingvoet ten doel hebben, wordt in het Ontwerp ook voorgesteld de art. 195 der Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 en 36 en 44 der Gedistilleerdverordening aan te vullen met eene bepaling, die de gelegenheid opent om waarborgen te scheppen, dat uit bergplaatsen of entrepôts in de Kolonie voor door- of uitvoer uitgeslagen gedistilleerd (uit tijdelijken uitslag zoo noodig ook wijn en bier) niet clandestien wederom worde ingevoerd.

Het ligt niet in de bedoeling, zonder gebleken noodzaak, terstond van die gelegenheid gebruik te maken. Eerst wanneer de omstandigheden daartoe mochten nopen, zal van de bevoegdheid gebruik worden gemaakt.

Naschrift van de Redactie.

Dat Nederland zwaar gebukt gaat onder buitengewone lasten, weten wij allen; eveneens, dat in Holland nieuwe belastingen in het leven werden geroepen om die buitengewone onkosten te dekken.

Curaçao verlangt niets liever dan mede te helpen om die zware lasten te verlichten en begrijpt zeer goed, dat dit van onzen kant alleen kan geschieden door vermindering van 's Rijks bijdrage aan de Kolonie.

Die vermindering komt tot stand, zoodra onze eigen inkomsten stijgen.

Door verhooging van belasting nemen die inkomsten van zelf toe, vandaar, dat aan dergelijke verhooging allereerst gedacht is.

Maar ook nog op andere wijze kan 's Rijks bijdrage worden verminderd.

Door vermindering van uitgaven.

Door toeneming der middelen van de reeds bestaande belastingen, zonder verdere verhooging.

Tegen het van einde 1917 zullen onze havenwerken zijn voltooid. Dat brengt voor de Kolonie mede: een groote vermindering van de loopende onkosten en een vermeerdering van inkomsten door toeneming van de groote scheepvaart.

Omdat deze toeneming van de groote scheepvaart algemeen werd verwacht, heeft de Regeering zich de groote uitgaven voor de verbetering onzer haven getroost.

Over een jaar zullen de Koloniale geldmiddelen dus zeker stijgen en de onkosten aanmerkelijk verminderen.

Maar reeds het volgend jaar 1917 zal de *Bataafsche* in gang komen, wat mede stijging der Koloniale geldmiddelen ten gevolge zal hebben, evenals de groote bloei, welke na beëindiging van den oorlog voor den Phosphaatuitvoer verwacht mag worden.

Is het nu noodig op den vooravond van deze algemeene wederopleving onzer Kolonie nieuwe belastingen op te gaan leggen?

En dat in een tijd, waarin het leven zeer duur is geworden, juist voor die personen, die het meest zullen bijdragen tot de verhooging van de belastinginkomsten.

Daarbij, de artikelen waarvan de belasting zal worden verhoogd, worden veelal uit Nederland geïmporteerd, en zijn reeds duurder wegens verhooging van belastingen in Nederland. *Curaçao betaalt daaraan mee*, en krijgt daarenboven ook nog de verdubbeling van de scheepsvracht en assurantiepremie voor zijn rekening. Allemaal om den oorlog.

Is het nu billijk die in Nederland duurder gekochte sigaren bijv. hier nogmaals zwaarder te belasten?

Dan betalen we tweemaal de verhooging der belasting, eerst in Holland en later weer hier.

Dat wordt toch wel wat erg.

De gewone levensmiddelen zijn tijdens den oorlog zeer duur geworden op Curaçao.

De genotmiddelen niet minder.

De vracht nam verbazend toe.

Echter werd op Curaçao weinig oorlogswinst gemaakt.

Duurtetoeslag voor de ambtenaren bleef uit, terwijl de tractementen hier zeer laag zijn.

Kinderaftrek in vermindering van belasting werd niet toegepast.

De vastgestelde Maximumprijzen voor levensmiddelen werden nimmer opgelegd.

In één woord Curaçao leed onder den oorlog zonder geholpen te worden door Regeeringssteun onder welken vorm ook.

We zeggen dit niet, omdat we er ontevreden over zijn, of klagen willen, geenszins, onze bedoeling is alleen, helder te laten uitkomen, dat ook Curaçao zwaar gebukt gaat onder oorlogsmolest en daarom het oogenblik om belastingverhooging in te voeren minder geschikt schijnt.

Vooral bij het aanstaande vooruitzicht van aanmerkelijke vermindering van uitgaven en belangrijke toeneming van inkomsten.

Die f 100,000 komen er ook zonder verhooging van belasting.

Door uitbreiding van handel, scheepvaart en nijverheid, welke algemeen verwacht worden na den oorlog, zal de Kolonie steeds meer in staat zijn de eigen onkosten te dragen.

Laat de *Noodlijdende Kolonie* er zich eerst eens bovenop werken, en geef ons vermeerdering van lasten, als wij die beter dragen kunnen.

Voor de weinige gegoeden is de te dragen last reeds zwaar genoeg.

Hoe de Fransche soldaten bij Saloniki voorbij marcheeren.

De speciale correspondent van „le Journal" beschrijft als volgt uit het Macedonische front het voorbijtrekken van Fransche troepen. Het is een bataillon op marsch. De stof omhult het. De hemel brandt. Een vibreerend licht doet in fijne lijnen de profielen der bergen zich afteekenen. In een grijze holte lijkt het meer van Ardzon een metalen plaat, die uitgeschroeid is. Er zijn geen wolken er is geen wind, er zijn geen boomen.

De mannen marcheeren, ransel op den rug, hun gezichten zijn besmeurd met zweet. Hun handen zwart verbrand door de zon jagen de musketten weg met een droog en gelaten gebaar. Zij gaan vooruit op de woeste en naakte hellingen van den Vrusha Balkan met moeite wat van de flauwe lucht inademde, die misselijk maakt als gekookt water. De hitte maakt hun leden week, hun hoofd zwaar en leeg tegelijkertijd. De ransel weegt 22 kilo. Toch marcheeren zij. Hun rangen zijn keurig gelijk. Het zijn Franschen.

Diezelfde mannen bibberden in December in een precies gelijk landschap in de koude van 18 graden en de wind van de Vardar haakte toen ijskegeltjes aan hun knevels.

Ik zie ze voorbijtrekken. Ik, die geen uitrusting heb, geen geweer, geen rugzak, ik heb moeite om mij staande te houden in deze atmosfeer als die van een oven. Ik zie hen aan........

Ziehier dan nu dat ras, dat sommigen verbasterd verklaarden en hoogstens in staat tot een bruusken zenuwachtigen sprong een stuiptrekking van doodsangst. Kijk ze eens aan na 2 jaren oorlog, altijd met denzelfden pas marcheerende en zonder achterblijvers!

Dit bataillon richt zich hier af in het Oosten gedurende bijna 15 maanden. Het begrijpt niet meer, waar men het heenleidt. Maar het gaat steeds vooruit, met een voet, die niet aarzelt. Het is oorlog. Men moet gehoorzamen. De weg kan hun weinig schelen.

Deze mannen, die zoo ver en sinds zoo lang van Frankrijk weg zijn, die niet den troost hebben van een bevriend land, die niet de korte ontspanning hebben van een verlof, voor wien de brieven zelfs zeldzaam zijn, en laat, en om zoo te zeggen verwelkt, aan wien bijna alles ontbreekt, wat somtijds voor den soldaat de zware verplichtingen van den oorlog kan verzachten, ik bewonder hen, zoo altijd gereed te zijn, altijd sterk, altijd vast besloten.

Men heeft hen hierheen gezonden. Zij zullen zich hier afbeulen, en strijden, zoolang het noodig zal zijn. Zij zullen er weten te sterven.

DE OORLOG.

Onder dagteekening van Petrograd 17 Nov. publiceerde de Fransche Kabel de semi-officiëele mededeeling, dat Rusland bij monde van den Minister van Buitenlandsche Zaken aan zijn vertegenwoordigers bij de Verbonden Mogendheden telegrafisch een hernieuwde bevestiging had gezonden van zijn onwrikbaar besluit om tot het einde toe trouw te blijven aan de Verbondenen in geen geval afzonderlijk vrede zou sluiten.

Hé, waarom dat alles?

Dat wisten we toch al lang.

Zou Rusland het soms wat te warm krijgen en de Verbondenen twijfelen aan zijn uithoudingsvermogen?

De *Draadlooze* scheen de oplossing van het raadsel te kennen. Dienzelfden dag vernam zij uit Berlijn, dat van af 20 Juni 1916 tot op heden Rusland 100,621 officieren had verloren en 2,028,873 manschappen.

Deze cijfers ontvangen nog hooger waarde, als men bedenkt, dat dit verlies geleden werd tijdens het groot offensief van Rusland. De eerste twee jaren van den oorlog heeft het Czarenrijk ontelbare verliezen te betreuren gehad.

De Verbondenen kunnen de hulp van Rusland niet missen en hebben dienaangaande hun bondgenoot misschien een vraag gesteld.

Het antwoord heeft dan de beteekenis van: „Al krijg ik zelf nog zoo veel slaag, ik zal jullie blijven helpen."

Heel krachtig moet die hulp zijn, wil Roemenië het klaar spelen met de Bulgaren en Duitschers. Het is nog lang niet duidelijk, dat dit hun gelukken zal. Alleen in de Dobroedsja blijven ze aan de winnende hand, maar aan Noord- en Oosterfront blijft het halen en brengen.

Ook de Engelschen en Franschen rekenen op de hulp der Grieken in den Balkan. De Verbondenen hebben daar een mooie overwinning behaald en Monastir veroverd op de Bulgaren.

Dat is een overwinning van beteekenis.

Van nog grooter beteekenis is het feit, dat de Fransche Vice-admiraal DU FOURNET, opperbevelhebber der Verbonden Vloot, den Gezanten van Duitschland, Oostenrijk, Bulgarije en Turkije in Griekenland, heeft aangezegd het land te verlaten. De Franschman treedt daardoor op als hoogste autoriteit in Griekenland en verklaart wel niet den oorlog namens Griekenland, maar 't heeft er toch veel van.

Vandaag verloopt het ultimatum aan Griekenland gesteld.

Zal Constantijn heengaan en Venizelos in zijn plaats regeeren, of zal de Koning denken zijn kroon en troon te redden met ten slotte de partij der Verbondenen te kiezen tegen Duitschland?

De actie der vliegeniers neemt gedurig toe, maar heeft weinig strategische beteekenis. Meestal is het een gevecht met vijandige vliegtuigen, of een vlucht om stations, hangars en munitiefabrieken in brand te steken.

Bij de firma Krupp in Essen werken nu 80,000 man. In 't aanstaande voorjaar begint de oorlog opnieuw.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Zondagmorgen is Z. D. H. Mgr. A. R SILVA, Bisschop van Merida, hier aangekomen met de *Maracaibo*, in gezelschap van twee Secretarissen.

Monseigneur was dien dag de gast van den Apostolisch Vicaris en bracht een bezoek aan het Seminarie *Scherpenheuvel* en het Pensionaat *Welgelegen*. Den volgenden dag zette Z. D. H. zijn reis voort naar Maracaibo.

Schoolbezoek.

De H. E. G. Heer Gouverneur bracht Dinsdagmorgen een bezoek

aan de school van Sta. Maria. ZHEG. was vergezeld van zijn militairen Adjudant, Luitenant DE VRIES.
Verleden week bezochten de Heeren van de Schoolcommissie de scholen in het Benedendistrict, terwijl ook de Inspecteur deze scholen inspecteerde alsmede die van Montagne, het St. Martinusgesticht en de St. Vincentiusschool.

Examen.

Te laat om nog op te nemen in ons Blad ontvingen we Zaterdag het bericht, dat de Eerw. frater FAUSTINUS en de Heer ST. KRUYT nog geslaagd zijn voor het examen als Onderwijzer 3e rang.
Onze gelukwenschen.

Een Woesteling.

Maandagavond liep een zekere SIMON ZIMMERMAN op den openbaren weg in de buurt van *Jan Doret*, toen daar een kar voorbijkwam, waarop eenige menschen waren gezeten. SIMON plaatste zich voor de kar en riep: „Ik ga schieten". Op hetzelfde oogenblik ging zijn revolver af en trof het 16-jarig meisje POLITA MARINUS wonende op *Mal Pais* in de slapen.
Het schot was doodelijk.
SIMON schijnt dronken geweest te zijn en heeft zich zelf aangegeven bij de Politie.
Nader vernemen wij, dat SIMON bekend staat als een wild jongmensch, die geregeld deel neemt aan de vele danspartijen welke daar in de buurt worden gehouden. In de laatste dagen was hij erg opgewonden wegens een liefdesgeschiedenis, waarmede echter het getroffen meisje niets heeft uit te staan. Als een dolleman schoot hij rondom het huis van zijn moeder en zal uit baldadigheid, zonder bepaald verkeerde bedoeling, ook op de kar geschoten hebben.
In korten tijd is dat al de tweede doodelijke verwonding op *Jan Doret*.
Die buurt ligt te eenzaam, te ver van Districtmeester en politiewacht. Een geliefkoosde plek voor losbandige jongelui.
Een politiepost is daar zeer gewenscht. Minstens gedurende de a. s. Kerstdagen en Nieuwjaar.

Verdronken.

Zaterdagavond is op den Berg een vrouw, die niet al te goed bij het hoofd scheen, in een regenbak gevallen. De pogingen aangewend om haar te redden, mislukten, zoodat ze verdronk.

Herkiezing.

Bij de op gisteren gehouden verkiezing van drie leden voor de Kamer van Koophandel en Nijverheid werden herkozen de heeren E. M. Penso met 12 st., Julius L. Penha met 11 st. en C. S. Gorsira J.P.Ez. met 11 st.

Regenval

gedurende de maand Oct.

	m.M.
Fort Amsterdam	223.1
Westpunt	244.3
Plantage Siberië	221
Dokterstuin	359.6
Hoffi Abao	365
Kl. St. Martha	252.9
Cas Chikitoe	199
Sta. Maria	188
Plantage Gr. St. Joris	186
Wilhelmina-tuin	113.2
Sta. Rosa	207
Beekenburg	121.2
Noordkant	260.5

In 1 maand tijds viel er op sommige plaatsen nog meer dan anders in een geheel jaar. En dat is nu al een paar maanden zoo aan den gang en schijnt vooreerst nog niet gedaan te zijn ook.

No. 109.

Er zijn meer auto's dan we dachten. We zagen dezer dagen No. 109. En er komen er nog meer.

Officiëele berichten.

Aan den gouvernements-geneeskundige van Saba D. S. Bergen, is tot herstel van gezondheid, met ingang van den dag van zijn vertrek van Saba, veertien dagen verlof verleend met vergunning om dien verloftijd op een der naburige eilanden door te brengen.
Aan den klerk, werkzaam op het Departement van Openbare Werken alhier, fung. Yker, J. H. Perret Gentil, is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend, en de adjunct-commies ter Administratie van financiën, is gedurende het verlof van den heer Perret Gentil overgeplaatst naar het Departement van Openbare Werken en hem is tevens de functiën van Yker opgedragen.
Aan den heer Edwin Senior is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als lid van de schoolcommissie van Curaçao, onder dankbetuiging voor de door hem in dat ambt bewezen diensten en de heer H. J. Cohen Henriquez is benoemd tot lid van de Schoolcommissie van Curaçao.
Aan Jozef Bernabela, stuurman van de loodsmoterboot alhier, is gerekend te zijn ingegaan den 16n dezer, tot herstel van gezondheid veertien dagen verlof verleend.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven.

J. de D. Aranguren, 3, A. E. Bradley, c|o Messrs. Haydon & Co., Abrijela Caberls, Abigael H. A. Correa, c|o Jeos A. Correa, Jeos A. Correa & familia, Celina Crafton, Carmen de Haseth Rincon Anita Jansen, L. Lens, Struisvogelpark albertina, Petronilla Lourens Antonia Montañez, para entregar á Carmen M. Centeno, Isidoro Pinedo, 2, Adela Silbert, Maria Silveri Edwind Solem.
Aangeteekende stukken: Hilarion Fowler. Thomaso Ogenio. T. A. Pietersz, Kommies der belastingen, 2.
Drukwerken: J. de D. Aranguren, A. E. Bradley, c|o Messrs. Haydon & Co, Isidoro Pinedo.
Drukwerken zonder adres: Eenige exemplaren van de „Provinciale Noordbrabantsche en 's Hertogenbossche Courant", een exemplaar van het Koloniaal Weekblad.

Onze Financiën.

Gedurende het derde kwartaal van het loopende jaar werd ontvangen:

Aan Belastingen:

Curaçao	f	104,391,11
Aruba	f	5,818,28
Bonaire	f	3,769,58
St. Martin	f	2,709,35
St. Eustatius	f	1,231,26
Saba	f	1,186,92

Aan andere inkomsten:

Curaçao	f	38,639,41
Aruba	f	3,050,21
Bonaire	f	2,026,04
St. Martin	f	959,38½
St. Eustatius	f	670,52½
Saba	f	737,45

Over het algemeen staan de geldmiddelen der Kolonie goed. Er komt in, waarop gerekend werd, en zelfs iets meer. Alleen de uitvoer van mijnproducten was erg min. De laatste 3 maanden kwamen er geen schepen om phosphaat in te nemen.

Vrijdom van belastingen.

Bij de Regeering van de Vereenigde Staten van Noord Amerika bestaat, volgens ontvangen mededeeling van den Consul alhier dier Republiek, het voornemen om op verschillende punten in de Caraïbische zee, o. a. ook op Curaçao, inrichtingen voor metereologische waarnemingen op te zetten.
Met het oog op het zuiver wetenschappelijk doel van dergelijke inrichtingen en het groot algemeen nut dat daaruit kan voortvloeien, acht de Gouverneur het wenschelijk dat, ten blijke van erkenning dezer zijds van een en ander, van heffing van invoerrecht op de instrumenten en benoodigdheden voor het op te richten instituut en uiteraard ook voor andere dergelijke inrichtingen, worde afgezien.
Het verlies voor den fiscus tengevolge van de voorgestelde vrijstelling zal zeer luttel zijn. Zooals uit de redactie duidelijk blijkt, zijn de bedoelde zaken alleen dan vrij wanneer zij bestemd zijn voor inrichtingen voor weerkundige waarnemingen; niet in het algemeen dus.

Curaçao en de groote Europeesche oorlog in 1914.

Aldus de titel van het eerste gedeelte eener beschouwing van Mr. B. de Gaay Fortman in afl. V van het Tijdschrift voor Geschiedenis, Land- en Volkenkunde.
Schr. laat voorafgaan een korte historische schets van Curaçao's positie in de groote oorlogen der laatste jaren (waarbij het alleen in den Spaansch Amerikaanschen oorlog tot eene f e i t e l i j k e handhaving der neutraliteit kwam), om vervolgens over te gaan tot zijn eigenlijk onderwerp, hetwelk hij verdeelt in vier hoofdstukken: A. de neutraliteitsvoorschriften, B. de handhaving der neutraliteit, C. Curaçao en de oorlog, de gevolgen van den oorlog in economisch opzicht.

Oost en West.

Het congres der Antillen.

West Nederland, dat 't voornemen bestaat, om dit congres te houden, en dat aan onze Antillen een plaats daarbij is toegedacht?
De jonge, ijverige vereeniging de Guadeloupéenne, onder leiding van dokter Pichon heeft 't initiatief genomen om 't congres te organiseeren, met daaraan verbonden tentoonstelling, of „foire", zooals de meer in gebruikkomende term luidt. Aan de uiteenzetting, die de D é p ê c h e C o l o n i a l e van 19 September ervan geeft, ontleenen wij hier 't een en ander.
De vereeniging wil 't touristenverkeer naar Guadeloupe leiden en de kolonie daarnaar inrichten. Zij strekt die plannen zeer ver uit, 't is of zij er een dorado voor reizigers wenscht te scheppen. Maar zij wil dit niet tot een plaatselijk succes maken. Gebruikmakende van de omstandigheden van 't oogenblik, wil zij alle Antillen en de naburige landen laten deelnemen in haar werkzaamheden. Zij wenscht hiervan getuigenis af te leggen voor de wereld. Europa, Amerika moeten aandacht aan de Antillen schenken. Voor elk der brandende vragen van den dag is een afdeeling gesticht: tourisme, hygiëne, voeding, land- en volkenkunde, inrichtingen van allerlei aard. Raad en daad zijn noodig, zelf te geven, van elders te krijgen. De verbeteringen, die anders langzaam komen, kunnen dan door onderlinge leering vlugger ter algemeene nutte tot haar recht komen.
Maar, zooals gezegd, moeten alle Antillen in de zaak betrokken worden. De Fransche, Engelsche, Amerikaansche en Nederlandsche (van Deensche wordt al niet meer gesproken.) De regeeringen dier koloniën zullen, evenals die van de omliggende landen, tot medewerking worden aangezocht. Allen, die zich interesseeren voor de koloniën of voor het tourisme, moeten verder medewerken.
Het congres moet ruim opgevat worden en in 7 sectiën werken. De kermis zal afdeelingen bevatten van landbouw en nijverheid, en van producten van de koloniën en voor de koloniën.
In den eersten winter na 't einde van den oorlog zal deze grootsche vertooning moeten plaats vinden en de ondernemers denken dat dit de winter van 1917 op '18 zal wezen.
Oost en West schrijft hierover:
Het wil ons voorkomen, dat de Nederlandsche Regeering en de Nederlandsche nijverheid aan dit voornemen volle aandacht moeten schenken. Op elk gebied valt ook voor ons zeker te leeren. Onze West geeft ons tot nu toe meer vraagstukken dan oplossingen. Wij hebben er op Koloniaal gebied meer te vragen dan te bieden. Op 't gebied van landbouw, van geneeskunde, van verkeersmiddelen, van folklore, van handel, kunnen wij zeker wel wat ten beste geven, dat de moeite waard is voor vreemden om te zien, maar de kans is zeer groot, dat hetgeen door anderen bijgebracht zal worden, onze deelneming aan congres en tentoonstelling met winst onzerzijds zou dekken.
Ook zullen tochten tegen lage prijzen worden georganiseerd naar verschillende eilanden en omliggende landen.
Het congres wordt te Pointe à Pitre gehouden en zal een week duren, de tentoonstelling duurt langer. Aan feestelijkheden mag het natuurlijk niet ontbreken.
Voor de vreemde koloniën en naburige landen wordt op comité's gerekend. Zullen wij spoedig hooren van een Nederlandsch comité?

Oost en West.

Buitenland.

Oostenrijk.

Dinsdag 21 November ll. is te Schönbrunn des avonds 9 uur overleden Zijne Apostolische Majesteit, Keizer FRANZ JOSEPH in den ouderdom van 86 jaren, na 68 jaren de zware IJzeren Kroon gedragen te hebben.
Zijn leven is een aaneenschakeling geweest van rampen. Het intiem familieleven van dit gekroonde hoofd verliep zeer tragisch. Zijn eenige Zoon RUDOLPH stierf op geheimzinnige wijze te Weenen 30 Januari 1889, zijn echtgenoote Keizerin ELIZABETH werd te Genève vermoord op 10 September 1898. De troonopvolger Aartshertog Franz Ferdinand werd 30 Juni 1914 te Sarajevo vermoord tegelijk met diens Gemalin.
Op politiek gebied heeft Keizer Franz Joseph het onsamenhangende rijk samen weten te houden en aan invloed doen winnen.
Persoonlijk werd hij zeer bemind door zijn volk. Herhaaldelijk in oorlog gewikkeld waren zijn legers niet erg fortuinlijk, ten slotte was hij de aanleiding voor het uitbreken van den tegenwoordigen Europeeschen oorlog, waarvan hij de rampen niet kon overleven.
Wat zal voor Oostenrijk de dood des Keizers het gevolg zijn? Wat voor den Europeeschen oorlog?
Dat hij ruste in vrede. De goede God zij hem genadig. Zijn verantwoordelijkheid was zeer groot.

Vereenigde Staten en Mexico.

Nieuwe onlusten Berichten tegengesproken.

Er komen tegenwoordig uit Mexico herhaaldelijk tijdingen van groote „levendigheid" onder de aanhangers en troepen van den „Wilden Jager" en den „lang gejaagde" Villa.
Het blijkt maar al te zeer dat van rust en veiligheid in de groote Mexikaansche republiek in lang nog geen sprake is.
In eene ontmoeting tusschen Amerikaansche troepen en opstandelingen werd generaal Ramon Batista gedood. Verscheidene Amerikaansche soldaten zijn eveneens gesneuveld, alsook 2 officieren. 1 Amerikaansche officier werd gewond.
Wat per slot van rekening nog wel het duidelijkst schouwen doet, hoever het binnen Mexico van rust en veiligheid af is en hoe weinig generaal Carranza den toestand in zijn macht heeft, is het jongste bericht uit Texas, dat generaal Ozuna, die uitgezonden was met een legertje om Villa te vangen, door Villa's troepen is omsingeld geworden, hij zelf gedood en zijne soldaten geheel in de pan gehakt.
Kolonel Salinas die het kommando over de gouvernementstroepen overnam, werd zwaar gewond.
Groote troepen Villistas omringden de westzijde van de stad Chihuahua, de Carranzistas voor zich uitdrijvende.
De inname van de stad door Villa wordt gevreesd.
Van de zijde zijner tegenstanders wordt in en buiten Mexico rondweg beweerd dat Carranza bezig is zijn koffers te pakken en het land gaat verlaten.
Het vertrek zijner vrouw en dochter, vergezeld van Mrs. Obregon, vrouw van Carranza's minister van oorlog, eenige dagen geleden aan de Amerikaansche grenzen gearriveerd, zou daarmede ook in verband staan.
Carranza zou reeds de hoofdstad verlaten hebben, maar zijn medestanders zeggen, dat hij enkel en alleen naar Queretaro reist om de constitutioneele conventie bij te wonen.
Te Washington of Atlantic City is niets officiëels van een ander bekend.
Maar op alle mogelijkheden zal men ook daar wel voorbereid zijn.
De Mexicaansche autoriteiten beschouwen den toestand met bezorgdheid en verklaren, dat Villa's troepen niet talrijk kunnen zijn, en de mannen en voorraden die ter beschikking staan van generaal Trevin, allezins voldoende om den bandietengeneraal te weerstaan.
Hem te vangen is evenwel wat anders!
Een ander bericht zegt:
Generaal Carranza heeft uit Mexico City verleden Vrijdag geseind, dat alle berichten alsof Villa bezig was Chihuahua City te belegeren, en generaal Zapata de rust van Mexico City bedreigde, geheel en al valsch waren.
Hij zelf, Carranza, was voornemens binnen de hoofdstad des lands te blijven totdat de constitutioneele conventie te Queretaro bijeenkomt.

De gebeurtenissen in Griekenland.

Het aftreden van den Griekschen premier Zaïmis en het begin van den aanval van Sarrail's troepen aan de Stroema zijn de twee belangrijkste berichten uit Griekenland. Met ongeduld werd in alle Ententelanden naar Sarrail's offensief uitgezien en er gingen hier en daar al booze stemmen op, omdat men de Duitsch-Bulgaarsche troepen maar kalm de Dobroedsja liet binnenrukken, zonder hen op het Macedonisch front in den rug te vallen.
Waarom bleef Sarrail werkeloos? Hij had bijna een heel jaar tijd gehad om zich voor te bereiden, beschikte over een aanzienlijke strijdmacht van allerlei troepen en officiëel was reeds de vorige week aangekondigd, dat dit leger in actie zou komen tegelijk met den aanval van de geallieerden aan de Somme, van Broesilof en van de Italianen en Roemenen. Inderdaad begon enkele weken geleden een artillerie-actie langs het gansche front en werd de aanval geopend in het centrum, aan het Doiran-meer; maar daar werden Sarrail's mannen teruggeslagen en de Bulgaren gingen nu hunnerzijds tot den aanval over en bezetten het Grieksche gebied op beide vleugels van het Entente-front. Maar dat was niet wat men in Engeland gehoopt en bedoeld had, al troostte men zich dan ook met de gedachte, dat de gevechten in Macedonië nog in hun aanvangstadium verkeerden en het oogenblik zou komen, waarop Sarrail den zegevierenden tocht naar het Noorden begon. Dat oogenblik scheen echter vanzelf aangewezen, toen Roemenië zich in den strijd wierp en aldus de Bulgaren dwong tot krachtsontplooiing. Evenwel, wie er aanviel, Sarrail niet en de pers in zijn vaderland werd slechter en slechter over hem te spreken, verdiepte zich in gissingen over het uitblijven van het offensief. Het lag immers voor de hand, dat, als de Duitschers en Bulgaren in staat waren om kort na Roemenië's aanval Toetrakan en nu ook Silistra te nemen, de beste manier om een einde aan dien opmarsch te maken daarin bestond, dat men de Bulgaarsche zuidgrens met alle krachten aanviel.
Thans is — zooals we melden — Sarrail tot het offensief overgegaan. We zien naar de ontwikkeling van dit offensief met niet minder spanning uit dan naar den loop der zaken in de Dobroedsja. Beide zijn deelen van één onderneming: van den nieuwen Balkanoorlog, de poging van de Entente om den Balkan aan

de macht van Duitschland te ontrukken, den strijd der mogendheden om de oplossing der Oostersche kwestie.

Kunnen de gebeurtenissen in Griekenland nog invloed hierop hebben? Indien Venizelos weer aan het bewind komt en hij en de Koning scharen zich alsnog aan de zijde der Entente, zoodat het Grieksche leger als 't ware voor reserve door Sarrail kan gebruikt worden, dat is natuurlijk een niet te versmaden factor ten gunste der Entente. Is nu het aftreden van Zaïmis een bewijs, dat de zaken dezen kant uitgaan? Anders gezegd: ruimt Zaïmis de plaats voor Venizelos? Van dit alles weten wij niets en de toestand in Griekenland wordt er steeds duisterder mee. Maar misschien is dit nu het begin van een helderder worden en zullen wij weldra in den persoon van den nieuwen staatsman, die de Grieksche politiek gaat leiden, een aanduiding van de richting vinden, waarin deze gaan zal. Komt Venizelos nu werkelijk aan het bewind, dan is er niet veel anders uit op te maken, dan dat de Koning het hoofd in den schoot heeft gelegd en dat Venizelos in overleg met de geallieerden het plaats nemen van de Grieksche legers aan de zijde der troepen van Sarrail zal gaan voorbereiden. En wie weet of aldus Zaïmis' aftreden niet in verband staat met de opening van Sarrail's offensief.

De Grieksche kolonel Mazarakis, die met kolonel Zembraskanis de militaire revolutionnaire beweging op touw heeft gezet, heeft een open brief gericht aan den koning van Griekenland, waarin hij dezen bezweert Macedonië te verdedigen. „Wij zullen", zoo zegt hij, „den volkswil doen zegevieren en alle hinderpalen, hoe groot ook, uit den weg ruimen. Wij vreezen slechts God en ons geweten.

„Wij worden niet goed geregeerd, wij hebben gewacht of er ook iets zou gebeuren, voor wij luide uiting gaven aan onze wanhoop.

„Wij zullen gaan waarheen onze plicht ons roept, wij zullen met Christodoelos en onze dappere strijders den erfvijand verdrijven en het vrije Macedonië weder teruggeven aan het vaderland. En dan zullen wij weer in het niet verzinken."

Omtrent het Oostenrijksch-Grieksch incident weet de „Polit. Korr." nog het volgende te melden:

„Een mededeeling, op het ministerie van buitenlandsche zaken ontvangen, bevestigt de juistheid van het bericht, dat de legatiesecretaris Karl baron v. Freudenthal op een automobieltocht in de buurt van Athene gevangen genomen en naar het Engelsche gezantschapsgebouw overgebracht is.

Door tusschenkomst van de Grieksche regeering werd Freudenthal na korten tijd weder in vrijheid gesteld."

De toestand in Griekenland.

De verwarring in Griekenland neemt met den dag toe. Volgens te Londen uit Athene ontvangen berichten, verstoren anarchistische benden reservisten de orde in verschillende Grieksche plaatsen. Den nacht van den 30en September hielden zij eene betooging te Athene terwijl twee partrouilles dienst deden om de orde te herstellen. Een klooster te Pancrati werd door 100 reservisten doorzocht naar wapenen, zonder dat deze evenwel gevonden werden. Te Agrinion bij Patras werd een afgevaardigde mishandeld om dat hij een vriend is van Stratos van wien men zegt, dat hij een voorstander is van het opgeven de neutraliteit. Het schijnt, dat de overheden tegenover dit alles machteloos zijn.

Deserties van de Grieksche vloot blijven voortduren. Alle schepen zijn thans in de baai van Salamis geankerd en aan kettingen aan den wal bevestigd. Naar men zegt is generaal Calaris, minister van oorlog in het Kabinet Zaimis, vertrokken om aan de beweging der national verdediging deel te nemen.

De regeering schijnt nog evenmin als vroeger een besluit te kunnen nemen. Alle Grieksche gendarmen in Oost-Macedonië zijn op aandringen der Bulgaren naar Duitschland gezonden.

Koning Constantijn zal eerstdaags officieren ontvangen, die van Kreta zijn gekomen en geweigerd hebben aan de beweging aldaar deel te nemen. Verschillende bladen bevestigen de berichten uit de hoofdsteden der Entente, dat de voorstellen van Griekenland geheel zijn afgewezen, vooral in Parijs. Van daar gelooft men, dat het tegenwoordige ministerie niet lang zal aanblijven.

Of Griekenland ten slotte nog aan den oorlog zal deelnemen, kan nog niet met zekerheid worden gezegd. Verschillende teekenen wijzen er wel op, dat de beslissing aanstaande is en dan is het niet twijfelachtig welke zijde het land zal kiezen.

Er heerscht groote bedrijvigheid in het paleis en op het ministerie van buitenlandsche zaken. Koning Constantijn komt dagelijks naar Athene om met de ministers te confereeren, de toestand blijft echter nog steeds onzeker, daar de Entente-mogendheden niets loslaten omtrent hare plannen.

Intusschen worden allerlei ministerieële combinaties overwogen en bespreekt de koning met de generaals de mogelijkheid van het opgeven der neutraliteit.

Op enkele uitzonderingen na schijnen de hooge militaire autoriteiten thans voor den oorlog te zijn; de koning raadt echter tot uitstel teneinde den schijn te vermijden, dat hij onder pressie der geallieerden zou hebben gehandeld.

Een teeken des tijds is, dat de Goenarische bladen aanraden op te houden met beleedigende taal aan het adres van Venizelos — sinds het begin van de beweging hebben zij zich daaraan schuldig gemaakt — en tevens met het publiceeren van onjuiste berichten over successen der Duitschers.

Hoewel de toestand elk oogenblik totaal kan veranderen, wordt de raad der ministers in den wind geslagen ten gevolge van de actieve Duitsche propaganda, die nog even krachtig is als vóór het vertrek van von Schenck.

Er is alle reden om aan te nemen, dat het bericht juist is, dat een som van 2½ millioen francs aan den Duitschen gezant ter hand is gesteld, om daarmede een poging te doen om alsnog invloed te oefenen op de houding van Griekenland.

Bij besluit van het comité van nationale verdediging worden alle vluchtelingen en inwoners van Macedonië van de lichtingen 1907 tot 1915 onder de wapenen geroepen. Zij die dit bevel niet opvolgen zullen voor de revolutionnaire rechtbank worden gebracht.

Uit Griekenland.

Venizelos, de Grieksche oud-minister, die geheel aan de zijde der Entente staat en steeds erop heeft aangedrongen, dat Griekenland zijn neutrale houding zou opgeven en met de geallieerden tegen de centrale mogendheden ten strijde gaan, schijnt thans tot een daad te hebben besloten.

Te Athene kon hij niet de bovenhand verkrijgen Koning Constantijn hield stevig aan het eenmaal ingenomen standpunt der onzijdigheid vast en al brak tot tweemaal toe een ministerieele crisis uit, Venizelos werd niet meer aan de regeringstafel geroepen.

Tegenover den Koning nam de oud-minister al meer en meer een scherpe houding aan en wat hij dezer dagen in een onderhoud met een journalist zeide, wees er op, dat hij er niet ver meer van af was, om tegenover zijn souverein zeer uitdrukkelijk stelling te nemen en te doen, wat de Koning niet wil, metterdaad de zijde der geallieerden te kiezen.

Onlangs nu is hij, vergezeld van zijn aanhang, admiraal Kondouriotis, verscheidene hoofdofficieren en andere volgelingen, uit de hoofdstad vertrokken.

Hij heeft zich, naar men zegt, naar Saloniki begeven, dat, gelijk men weet, door de Entente is bezet en waar de (Fransche) opperbevelhebber der geallieerden, generaal Sarrail, zijn residentie heeft. Reeds herhaaldelijk was, gelijk de „Daily News" vermeent, Venizelos uitgenoodigd zich derwaarts te begeven, teneinde er de leiding der beweging tot deelneming aan den oorlog aan den kant der Entente zelf in handen te nemen. Verschillende leiders zijner partij, die zich de „liberale" noemt, gingen hem reeds naar die stad voor.

De actie der Venizelisten tegen de wettige regeering zal nu wel spoedig in volle kracht beginnen.

Op Kreta — het geboorte-eiland van Venizelos en waar hij een groot aantal partijgenooten telt — is die actie, of liever dat revolutionaire bedrijf, reeds in vollen gang.

Reuter bericht, dat de opstandelingen het geheele eiland in hun macht hebben. Zij bezetten Kanea (de hoofdstad) Heraklon en andere kuststeden en dwongen de overheid, alle regeeringsgebouwen aan de leiders van de afscheidingsbeweging over te geven. Men beschouwt den opstand als volkomen geslaagd. Van de Kretenzer garde des Konings zijn slechts elf man trouw gebleven, de overigen zijn uiteengegaan.

Kreta is het grootste der Grieksche eilanden en telt een bevolking van omstreeks 350,000 inwoners. Eerst in den lateren tijd kon de Grieksche regeering er haar gezag vestigen, al bleef de sultan nog in naam souverein. Het eiland heeft een eigen vertegenwoordiging en wordt bestuurd door een opper-commissaris, dien de Koning van Griekenland benoemt.

Er schijnt nu een radicale afscheidingsbeweging op touw te zijn gezet. Zal Venizelos straks, met goedkeuring en medewerking der geallieerden president worden?

Aan de „Daily News" wordt nog uit Athene gemeld, dat 21,000 Kretenzer reservisten en 18,000 reservisten van Mitylene, Samos, Chios en andere eilanden in kleine stoomschepen Saloniki trachten te bereiken.

De Grieksche autoriteiten hebben getracht, het S.S. Syra te Pyreus aan te houden, doch de dreigende houding van de gewapende Kretenzers aan boord noopte den kapitein de reis voort te zetten.

De oproerige Kretenzers en andere volgelingen van Venizelos gaan dus blijkbaar de strijdkrachten der Entente te Saloniki versterken, terwijl het leger, dat in hoofdzaak den Koning en de wettige regeering trouw bleef, reeds geruimen tijd geleden overeenkomstig den eisch der Entente werd gedemobiliseerd.

Het revolutionaire commité te Saloniki heeft den dienst der belastingen reeds aan zich getrokken en de hand gelegd op de openbare middelen.

De militaire autoriteiten te Athene doen klaarblijkelijk alles, om het toestroomen van revolutionairen naar Saloniki tegen te houden.

Ook de zoon van Venizelos wordt aldaar verwacht.

Het wordt onder deze omstandigheden er niet waarschijnlijk op, dat Duitschland het Grieksche vierde legercorps, dat de „gast" der Duitschers is, spoedig naar Griekenland zal terugzenden, gelijk in een nota der Grieksche regeering werd verlangd.

Die nota is blijkbaar ook een gevolg van het aandringen der Entente, of althans een poging, om den geallieerden een zekere voldoening te schenken, evenals die, inzake het wegvoeren van eenige compagnieën Grieksche soldaten uit Florina door de Bulgaren. Maar uit Londen wordt gemeld, dat deze stappen, te elfder ure door den Koning en zijn raadslieden gedaan, veeleer ten doel hebben om tijd te winnen. Men gelooft echter, dat in dien zin de pogingen van Konstantijn en zijn omgeving vruchteloos zullen blijken.

Ook het denkbeeld van een zelfstandigen Staat Macedonië duikt weer op.

De correspondent van het Milaneesche blad „Corriere della Sera" seint daarover:

Het plan van het revolutionaire comité om de stichting van een autonoom Macedonië voor te bereiden en het bewind daarvan op te dragen aan Venizelos, zal nog meer verwarring in het Balkanvraagstuk teweeg brengen. De revolutionnaire Venizelisten vormen weliswaar slechts een kleine minderheid, doch zij rekenen vast op de militaire troepen. Blijft de Grieksche regeering onzijdig, dan zal een autonoom Macedonië waartoe dan ook de Grieksche eilanden zullen behooren, aan Oostenrijk-Hongarije en Bulgarije den oorlog verklaren. Het plan wint veld en wordt door invloedrijke mannen gesteund. Zelfs de bevolking van Saloniki, die tot dusver koel tegenover het revolutionaire comité stond, schijnt geneigd te zijn aan de verwezenlijking van het afscheidingsplan mee te werken, nu zij ziet dat de Entente het steunt.

HAVEN-NIEUWS

VAN 18 NOV. — 2 DEC.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Commewijne	Wagenmaken	26 Nov	Amsterdam	27 Nov	New York
Maracaibo	P W Johnson	19 „	New York	20 „	Maracaibo
Merida	A Johanson	20 „	Maracaibo	20 „	La Guayra
Merida	A Johanson	22 „	La Guayra	24 „	La Guayra
Maracaibo	P W Johnson	24 „	Maracaibo	24 „	New York
P d Nederlande	J C Metus	29 „	New York	80 „	New York
Pr Fr Hendrik	P Koningstein	25 „	New York	26 „	New York
Philadelphia	G W Goodman	5 Dec	New York	5 Dec	New York
Merida	A Johanson	26 Nov	La Guayra	27 Nov.	Maracaibo
Merida	A Johanson	8 Dec	Maracaibo	8 Dec	Maracaibo
Zulia	S S Morris	2 „	New York	2 „	New York
Manuel Calvo	J Ciza	16 Nov	Colón	16 Nov	Barcelona
Professor	S Bass	23 „	Liverpool	23 „	Pto Colombia

Schoeners	Aankomst	van	Schoeners	Vertrek	naar
Maria Leoncita	18 Oct	Maracaibo	*Electra H*	19 Nov	Maracaibo
Frieda H	18 „	Pto Cabello	*Rita Otilia*	22 „	Vela de Coro
20 de Julio	18 „	Aruba	*Rema H*	18 „	Maracaibo
Sociedad V	19 „	Saba	*Lady C*	18 „	Aruba
Refugio	20 „	Aruba	*Camia H*	20 „	Vela de Coro
Alex H	20 „	Aruba	*Refugio H*	21 „	Aruba
Ariminta H	20 „	Barbados	*Frieda H*	23 „	Maracaibo
Percy I	20 „	New York	*Sociedad*	22 „	Pampatar
Segunda Maria	22 „	Rio Hacha	*Arimita*	24 „	Pto Cabello
Hirondelle H	22 „	Maracaibo	*Diana V*	24 „	Maracaibo
Camia H	28 „	Vela de Coro			
Lady C	28 „	Aruba			
Refugio H	25 „	Aruba			
20 de Julio C	25 „	Aruba			
Silfide H	25 „	StDomingo			